

NOVICE IZ STROKE NEWS FROM THE FIELD



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVICE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

2. KONFERENCA GEO SLOVENIJA POVEZALA KLJUČNE DELEŽNIKE V EKOSISTEM PROSTORA IN SE KONČALA S SLAVNOSTNIM PODPISOM IZJAV O NAMERI ZA VZPOSTAVITEV SKUPNOSTI GEO SLOVENIJA

2. konferenca Geo Slovenija je potekala 9. decembra 2025 v Kristalni palači v Ljubljani. S sloganom Povezani v ekosistem prostora je združila ključne deležnike, ki pri delu uporabljajo ali razvijajo prostorske podatke. Predstavniki resorjev, javnih zavodov, raziskovalnih ustanov in gospodarstva so predstavili dosežke projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir (SLO4D), strategijo Geo Slovenija ter konkretne korake k vzpostavitvi skupnosti ekosistema prostora. Program se je simbolno začel z ogledom filma s prve konference (pomlad 2024), kar je udeležencem omogočilo jasen pregled napredka, doseženega v vmesnem obdobju.



Slika 1: Predavanje Tomaža Petka: Od Geo Slovenije do digitalnega dvojčka Slovenije.

Zbrane sta prek videopovezave nagovorila ministrica za digitalno preobrazbo mag. Ksenija Klampfer in minister za naravne vire in prostor Jože Novak. Poudarila sta, da so povezane prostorske informacije temelj digitalne, zelene in pametne prihodnosti ter da Geo Slovenija zagotavlja pomembno podporo boljšemu odločanju v javni upravi, zato potrebuje trdno politično in strokovno podporo.

Osrednje plenarno predavanje z naslovom Od Geo Slovenije do digitalnega dvojčka Slovenije je pripra-

vil generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije Tomaž Petek. Predstavil je vizijo, v kateri kakovostni in povezani prostorski podatki zagotavljajo podlago digitalnega dvojčka države, pri čemer je izpostavil pomen skupne infrastrukture prostorskih informacij, usklajenost z mednarodnimi smernicami, pobudo UN GGIM ter evropskimi politikami in EuroGeographics, kjer je tudi aktualni predsednik. Posebej je poudaril vlogo GURS pri razvoju sistema, ki podpira sodobno upravljanje prostora, okolja, voda in narave, ter dejstvo, da skupnost Geo Slovenija že zdaj dokazuje moč potrpežljivega in preudarnega sodelovanja.

V drugem delu plenarnega sklopa je Gregor Milčinski (Sinergise) v predavanju Kako se Slovenija vidi iz vesolja prikazal, kako satelitski podatki in storitve, kot je Sentinel Hub, omogočajo redno spremljanje stanja prostora ter razvoj inovativnih storitev za javni in zasebni sektor. Nato je Matej Sotlar s skupino za geoinformatiko predstavil ključne dosežke SLO4D, od skupne infrastrukture in katalogov podatkov, storitev in procesov do primerov uporabe, kjer je horizontalno povezovanje nepremičnin, prostora, okolja, voda in narave prineslo konkretne koristi. Skupina za geoinformatiko je na okrogli mizi osvetlila začetne izzive sodelovanja ter poudarila, da so z vztrajnostjo, zaupanjem in potrpežljivostjo postavili temelje dolgoročnega povezovanja. Za prispevke na razpravi se zahvaljujejo Primožu Kogovšku (MOPE, ARSO), Tomažu Grilju (MNVP, Direktorat za prostor in graditev) ter Petru Kolenku (MNVP, Direkcija RS za vode).

Po odmoru se je konferenca usmerila v prihodnji razvoj Geo Slovenije. Matjaž Grilc je v predavanju Geo Slovenija – od infrastrukture k živemu ekosistemu prostora pojasnil premik od tehničnega pogleda na infrastrukturo k razumevanju Geo Slovenije kot skupnosti, ki povezuje podatke, storitve, procese in strokovnjake, ter predstavil kataloge gradnikov in vlogo portala Geo Slovenija kot osrednje vstopne točke.

Dr. Domen Mongus (Univerza v Mariboru) je v prispevku Strategija in akcijski načrt Geo Slovenije predstavil koncept integriranega geoprostorskega informacijskega okvira in akcijski načrt, usklajen z usmeritvami IGIF, ter poudaril potrebo po hitrem urejanju deljenja podatkov in stabilnem modelu upravljanja skupnosti.

Nina Prkič Požar (IGEA) je na primeru prenovljenega portala prikazala, kako bodo uporabniki na enem mestu dostopali do podatkov, storitev, metapodatkov in primerov uporabe, prilagojenih različnim ciljnim skupinam. Dr. Primož Mavsar je v imenu dr. Andreje Švab Lenarčič in dr. Krištofa Oštirja predstavil piramido rastrskih podatkov za permanentni monitoring prostora, od zgodovinskih aerofotografij in državnega ortofota do cikličnega laserskega snemanja in komercialnih posnetkov PlanetScope, ter izpostavil projekt V2 24072 o novitem zaznavanju fizičnih sprememb z umetno inteligenco in vlogo GURS pri zagotavljanju skupnega dostopa do rastrskih podlag. Vid Jakopin (Flycom Technologies) je sklenil tematski del s prikazom podatkovnih virov za 3D modeliranje ter napredka daljinskega zaznavanja, fotogrametrije in laserskega skeniranja, ki 3D modele postavlja med ključne gradnike digitalnih dvojčkov.

V sklepnem delu so si udeleženci premierno ogledali film Geo Slovenija 2025 (v sodelovanju z Matjažem Tomažičem, Kontrastika), čemur je sledil slavnostni podpis Izjave o nameri za vzpostavitev skupnosti Geo Slovenija. Ob začetku se je pobudi pridružilo osem institucij: Agencija RS za okolje, MOPE (Direktorat za okolje), MNVP (Direktorat za prostor in graditev, Direktorat za vode, Direkcija RS za vode, Inšpektorat RS za naravne vire in prostor), Inštitut za vode RS ter Ministrstvo za digitalno preobrazbo (Direktorat za

razvoj digitalnih rešitev in podatkovno ekonomijo). Kasneje sta pristopila še Zavod za gozdove Slovenije ter Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Podpis je prvi formalni korak k ustanovitvi skupnosti, po konferenci pa že potekajo aktivnosti za pripravo dokumentov za formalno ustanovitev.

Konferenca se je sklenila z zahvalo sodelujočim in povabilom k nadaljnjemu povezovanju tudi po izteku projekta SLO4D. Geo Slovenija se uveljavlja kot skupnost, zgrajena na zaupanju, sodelovanju in skupnem pogledu v prihodnost, z ambicijo, da prostorske informacije polno podprejo družbo, gospodarstvo in javno upravo.

Povezava na objavo: 2. konferenca Geo Slovenija povezala ključne deležnike v ekosistem prostora | GOV.SI

Podpis izjav o nameri za vzpostavitev skupnosti Geo Slovenija | GOV.SI

LETNO SREČANJE EVROPSKEGA ZDRUŽENJA INDUSTRIJE AEROSNEMANJA – EAASI

Letno srečanje Evropskega združenja industrije aerosnemanja (EAASI) je potekalo od 18. do 21. novembra 2025 v Dubrovniku na Hrvaškem. EAASI je nepridobitno združenje s sedežem v Belgiji, ki je bilo ustanovljeno leta 2019 in povezuje podjetja s področja zračnega geodetskega snemanja, spodbuja uporabo kakovostnih geoprostorskih podatkov in standardov ter krepi sodelovanje med industrijo in javnimi institucijami.

Program štiridnevnega vrha je vključeval delavnice, uvodna predavanja, predstavitve članov in sponzorjev ter razprave o prihodnosti aerosnemanja. Na povabilo organizatorjev je uvodni govor imel Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije in predsednik združenja EuroGeographics. Nagovorom gospoda Petka in Marijana Marjanovića (Državna geodetska uprava Republike Hrvaške) je sledila panelna razprava o sodelovanju javnega in zasebnega sektorja. Ob koncu prvega dne je EAASI podelil nagrado za izjemno zaključno nalogo za leto 2025, ki jo je prejel dr. Weixiao Gao.

Pomemben del srečanja so bili neformalni pogovori in mreženje, pri čemer se izmenjujejo izkušnje ter rojevajo nove ideje in partnerstva v geoinformacijski skupnosti.

Povezava na objavo: Letno srečanje združenja Evropskega združenja industrije aerosnemanja - EAASI | GOV.SI

SLOVENIJA SOUSTVARJA EVROPSKO PRIHODNOST GEOPROSTORSKE UMETNE INTELIGENCE

Od 26. do 28. novembra 2025 je v Rotterdamu potekalo prvo srečanje nove posebne interesne skupine GeoAI Special Interest Group (SIG), ki deluje v okviru EuroSDR (European Spatial Data Research). GeoAI pomeni uporabo umetne inteligence skupaj z geoprostorskimi podatki in tehnologijami za hitrejšo razumevanje prostora, vplivov na okolje, tveganj in priložnosti ter za avtomatizacijo nastajanja in posodabljanja podatkov. EuroSDR pri tem že desetletja deluje kot most med raziskavami in operativnim delom nacionalnih geodetskih ter kartografskih institucij, zato je ustanovitev GeoAI SIG razumljiv korak v času hitrega tehnološkega razvoja.

Srečanje je potekalo kot intenzivna interaktivna delavnica, namenjena skupnemu oblikovanju vizije in razvojnega načrta skupine. Udeležili so se ga predstavniki več kot desetih držav ter strokovnjaki iz akademskega in industrijskega okolja, med njimi slovenska delegacija: mag. Melita Ulbl in mag. Primož Melanšek z GURS ter dr. Anka Lisec z Univerze v Ljubljani (FGG). Razprave so se osredotočale na

ključna vprašanja standardizacije podatkov in modelov (tudi v povezavi z OGC), pravne okvire uporabe umetne inteligence ter vzpostavitev kataloga modelov, ki bi državam omogočil deljenje in ponovno uporabo rešitev. Opredeljeni so bili tudi kratkoročni cilji, kot so testni primeri in programi usposabljanja, ter dolgoročna vizija, ki vključuje evropski referenčni pristop GeoAI in integracijo velikih jezikovnih modelov v geoportale, skupaj z namenom vzpostavitve skupnega portala GeoAI SIG.

Predstavljeni so bili tudi praktični primeri uporabe AI v evropskih upravah: švedski Lantmäteriet razvija samodejno prepoznavanje cest in stavb na ortofoto posnetkih in Lidarju, Estonija uporablja strojno učenje za zaznavanje sprememb pokrovnosti tal, nizozemski Kadaster pa modele za prepoznavanje objektov, kot so sončne elektrarne in večji kompleksi, kar pospeši spremljanje rabe prostora.

Za Slovenijo je vključevanje v GeoAI SIG strateška priložnost. Prostorski portali vsebujejo veliko podatkov, ki jih uporabniki težje najdejo in razumejo, zato lahko pametni asistenti na podlagi LLM pomembno izboljšajo uporabniško izkušnjo. AI lahko hkrati avtomatizira obdelavo satelitskih in letalskih posnetkov ter drugih obsežnih nizov, zmanjša stroške in dvigne kakovost. Ključna bo tudi notranja povezanost strokovnjakov, ki podatke pridobivajo, in tistih, ki jih uporabljajo v procesih (npr. UN in UMVN), saj le tako nastane jasen dogovor, katere podatke potrebujemo in kako jih najbolje uporabimo. Rotterdamsko srečanje je postavilo temelje evropske skupnosti GeoAI, v kateri Slovenija sodeluje od začetka, z jasnim ciljem hitrejšega prenosa inovacij v prakso in razvoja sodobnih, uporabnikom prijaznih geoprostorskih storitev.

Povezava na objavo: Slovenija soustvarja evropsko prihodnost Geoprostorske umetne inteligence | GOV.SI

GURS SKLENIL STRATEŠKI SPORAZUM S PODJETJEM PLANET ZA UPORABO SATELITSKIH PODATKOV V JAVNI UPRAVI

Geodetska uprava Republike Slovenije je januarja 2026 sklenila strateški sporazum s podjetjem Planet Labs Germany GmbH, vodilnim ponudnikom globalnih satelitskih podatkov. Sporazum na ravni celotne javne uprave omogoča enoten prostorski podatkovni vir za državne in občinske organe. Javni upravi prinaša dostop do dnevniških satelitskih posnetkov PlanetScope, GURS pa tudi možnost visokoločljivih naročniških snemanj, kar pomembno krepi zanesljivo in hitro podporo odločanju.

Dogovor je del uresničevanja strategije Geo Slovenija ter prehoda v povezan, digitalen in podatkovno podprt ekosistem prostora. Satelitski podatki bodo ključni za spremljanje gozdov in kmetijstva, prostorsko in urbano načrtovanje, zaznavanje sprememb v grajenem in naravnem okolju ter za zgodnje opozarjanje ob naravnih nesrečah, kot so požari, poplave in suše. Pomembno vlogo bodo imeli tudi pri razvoju digitalnega dvojčka Slovenije v okviru pobude SLO4D.

Generalni direktor GURS Tomaž Petek je poudaril, da dnevni satelitski zajem bistveno izboljšuje odzivnost v kriznih razmerah in podpira dolgoročno načrtovanje. Sodelovanje dodatno krepi vlogo GURS kot osrednjega nosilca povezanih prostorskih podatkov, Planet pa je v Sloveniji prisoten tudi prek prevzema podjetja Sinergise leta 2023. Prostor razumemo bolje, ko ga opazujemo vsak dan. To je prihodnost upravljanja prostora v Sloveniji.

Povezava na objavo: GURS sklenil strateški sporazum s podjetjem Planet za uporabo satelitskih podatkov v javni upravi | GOV.SI

DELAVNICA EUROS DR 2026: PRIHODNOST 3D KARTIRANJA PRI DRŽAVNIH IN REGIONALNIH KARTOGRAFSKIH AGENCIJAH

Delavnica EuroSDR Prihodnost 3D kartiranja pri državnih in regionalnih kartografskih agencijah je potekala 21. in 22. januarja 2026 v prostorih inovacijskega središča in pospeševalnika Geovation London. Na njej so se nadaljevale razprave iz leta 2025, tokratni dogodek pa je bil usmerjen v prihodnost in strateški razvoj 3D kartiranja v nacionalnih kartografskih in katastrskih agencijah, od zbiranja in modeliranja do vzdrževanja ter uporabe 3D podatkov.

Razprave so se vrtele okrog treh ključnih vprašanj: katere potrebe uporabnikov naj vodijo razvoj 3D podatkov, kje so največje tehnične in netehnične vrzeli ter kako okrepiti meddržavno sodelovanje. Države, med njimi Norveška, Švedska, Nizozemska, Finska, Združeno kraljestvo, Francija, Danska, Švica, Nemčija in Estonija, so predstavile svoje pristope in izzive, poglobljeno delo pa je potekalo tudi v manjših skupinah.



Slika 2: Predstavniki iz Slovenije na delavnici EuroSDR 2026.

Med glavnimi ugotovitvami je bilo izpostavljeno, da Slovenija dobro sledi evropskim trendom 3D podatkov. Skupni izzivi večine držav ostajajo šibkejša povezava med kartografskimi agencijami in uporabniškimi sektorji ter premalo jasni mehanizmi sodelovanja med proizvajalci osnovnih topografskih podatkov in uporabniki, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, urbanizem in civilna zaščita. Na delavnici se je potrdilo, da bo napredek v 3D kartiranju odvisen od usklajenega razvoja, standardizacije in izmenjave znanja med državami, institucijami, zasebnim sektorjem in uporabniki. Delavnice sta se v imenu GURS udeležila Andraž Muhič in dr. Andreja Švab Lenarčič, sodelovali pa so tudi predstavniki slovenskih raziskovalnih institucij in zasebnega sektorja.

Povezava na objavo: Delavnica EuroSDR 2026: Prihodnost 3D kartiranja pri državnih in regionalnih kartografskih agencijah | GOV.SI

V URADNEM LISTU ŠT. 6/2026 JE BIL OBJAVLJEN PRAVILNIK O IZPITU ZA BONITIRANJE

V Uradnem listu RS št. 6/2026 je bil 30. januarja 2026 (stran 380) objavljen Pravilnik o izpitu za

bonitiranje zemljišč, izdan na podlagi petnajstega odstavka 39.a člena Zakona o katastru nepremičnin (ZKN). Pravilnik je obvezen in je del sprememb, ki jih prinaša novela ZKN-A, sprejeta 25. septembra 2025, s katero Ministrstvo za naravne vire in prostor izboljšuje ureditev evidentiranja nepremičnin, krepi pravno varnost ter jasneje ureja postopke in evidence.

Pravilnik določa vsebino znanj za spreminjanje bonitete zemljišč in postopek preverjanja znanja, pristojbino, nagrade in povračila stroškov članom izpitne komisije, pogoje za pridobitev pooblastila za bonitiranje ter vodenje evidence izpitov in seznama izdanih pooblastil. Veljati začne 22. februarja 2026.

Povezava na objavo: V Uradnem listu je bil objavljen Pravilnik o izpitu za bonitiranje zemljišč | GOV.SI

NOVI PROSTORI GEODETSKE PISARNE V LJUTOMERU OMOGOČAJO DOSTOP TUDI INVALIDNIM OSEBAM



Slika 3: Zaposleni na Geodetski upravi Ljutomer s predstavnikom Ministrstva za javno upravo in direktorjem Območne geodetske uprave Murska Sobota

Geodetska pisarna Ljutomer od 1. februarja letos deluje na novi lokaciji, ki je prijazna vsem uporabnikom in omogoča dostop tudi invalidnim osebam. Po desetletjih delovanja v sodni stavbi Okrajnega sodišča v Ljutomeru so se zaradi pomanjkanja prostora preselili na naslov Rajh Nade ulica 2a, kjer sta tudi pošta in Center za socialno delo.

Selitev je omogočila sodobno urejene prostore, ki ustrezajo današnjim standardom in izboljšujejo dostopnost storitev za prebivalce razpršenega območja Prlekije. Ohranitev pisarne v Ljutomeru ostaja pomembna za hitro pridobivanje informacij o nepremičninah, kar potrjujejo tudi dobra obiskavnost in pozitivni odzivi strank.

Povezava na objavo: Novi prostori geodetske pisarne v Ljutomeru omogočajo dostop tudi invalidnim osebam | GOV.SI

VOLITVE IN POSVET SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA ZA GEOFIZIKO IN GEODEZIJO

V četrtek, 5. februarja, je v slovesni dvorani Fakultete za gradbeništvo in geodezijo potekala redna letna skupščina in posvet Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko, ki je del Mednarodne zveze za geodezijo in geofiziko. Na skupščini so izvedli tudi volitve: dosedanji predsednik ddr. Matjaž Ličer je vodenje za mandat 2026–2030 predal prof. dr. Andreju Gosarju, podpredsedniško mesto pa je Ina Cecić predala dr. Klemnu Medvedu (GURS). Sledil je posvet s predstavitvami dosežkov in raziskav preteklega leta.

Povezava na objavo: Volitve in posvet Slovenskega združenja za geofiziko in geodezijo | GOV.SI

MBONITETA – NOVA MOBILNA APLIKACIJA ZA EVIDENTIRANJE POSEBNIH VPLIVOV ZA BONITETO ZEMLJIŠČ

Geodetska uprava RS je razvila mobilno aplikacijo mBoniteta, namenjeno evidentiranju posebnih vplivov na boniteto kmetijskih in gozdnih zemljišč. Aplikacija omogoča neposredno in strukturirano posredovanje podatkov s terena v informacijski sistem GURS, njeno delovanje pa je bilo predstavljeno tudi na spletni predstavitvi v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

Boniteta je podatek o proizvodni sposobnosti zemljišča, določen na podlagi lastnosti tal, klime, reliefa in posebnih vplivov, vodi se v katastru nepremičnin in se uporablja v številnih postopkih (npr. pri trajno varovanih kmetijskih zemljiščih, katastrskem dohodku, spremembi namembnosti, dedovanju kmetij). Posebni vplivi so lokalno omejeni dejavniki, ki jih sistemski viri pogosto ne zajamejo v celoti, zato jih je mogoče zanesljivo ugotavljati predvsem na terenu. Mednje sodijo skalovitost, poplavnost, sušnost, ekspozicija, odprtost oziroma zaprtost prostora ter zasenčenost.

mBoniteta lastnikom, solastnikom ali pooblaščenim osebam omogoča, da poiščejo svoje parcele, na karti narišejo območje vpliva, dodajo geografsko označene fotografije in vnesejo opisne podatke. Vnos je standardiziran in podprt z navodili ter pogoji, kar zagotavlja primerljive in vsebinsko jasne podatke. Aplikacija omogoča tudi oddajo splošne opombe, kadar posebnega vpliva ni mogoče uveljavljati, uporabnik pa želi opozoriti na neskladja v evidenci.

Oddane predloge najprej preveri sistem, nato jih strokovno obravnava pooblaščen oseba na GURS, ki presodi upravičenost na podlagi prejetih podatkov, uradnih evidenc in po potrebi terenskega ogleda. Vlagatelj je o dopolnitvah ali odločitvi obveščen po elektronski pošti, lastniki pa v postopku nimajo stroškov. mBoniteta ne nadomešča strokovne presoje, temveč jo podpira z ažurnimi in prostorsko natančnimi terenskimi informacijami ter je pomemben korak k bolj natančnemu in sodobnemu evidentiranju bonitete zemljišč.

Povezava na objavo: mBonitete – nova mobilna aplikacija za evidentiranje posebnih vplivov za boniteto zemljišč | GOV.SI

UNGGIM WORKSHOP Z NASLOVOM: INTEGRACIJA GEOPROSTORSKIH IN STATISTIČNIH PODATKOV ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Od 11. do 13. februarja 2026 je na Dunaju v prostorih UN City potekala mednarodna delavnica



UN-GGIM na temo integracije geoprostorskih in statističnih podatkov za trajnostni razvoj (Geospatial Information Management Arrangements and the Wider Integrated Data Ecosystem in Europe and Neighboring Regions), organizirana ob podpori Eurostata. Namen srečanja je bil izmenjati izkušnje držav pri povezovanju geoprostorskih in statističnih okvirov ter prepoznati

Slika 4: Tomaž Petek med predstavitvijo.

priložnosti in izzive pri razvoju integriranega podatkovnega ekosistema za nacionalne prednostne naloge in cilje trajnostnega razvoja.

V ospredju so bili poudarki o vlogi opazovanja Zemlje, daljinskega zaznavanja, geoprostorskih informacij in statistike v okviru Agende 2030 ter drugih mednarodnih zavez. Predstavnica Eurostata Marta Nagy-Rothengass je izpostavila, da so povezani prostorski in statistični podatki temelj digitalne javne infrastrukture ter ključni za oblikovanje politik, zagotavljanje storitev in spremljanje sprememb.

Slovenijo sta skupaj predstavila generalni direktor GURS Tomaž Petek in generalna direktorica SURS mag. Apolonija Flander Oblak. Predstavila sta dolgoletno sodelovanje med institucijama ter konkretne rezultate pri uresničevanju usmeritev okvirov UN-IGIF in GSGF. Razprave so potrdile, da integracija geoprostorskih in statističnih podatkov krepi primerljivost med državami ter je bistvena za merjenje, spremljanje in poročanje o napredku pri ciljnih trajnostnega razvoja.

Povezava na objavo: UN-GGIM delavnica o integraciji geoprostorskih in statističnih podatkov za trajnostni razvoj | GOV.SI

PRIČETEK UPORABE SPREMOMB IN DOPOLNITEV ZAKONA O KATASTRU NEPREMIČNIN

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o katastru nepremičnin (ZKN-A), sprejet septembra 2025, se začne uporabljati 22. februarja 2026. Novela odgovarja na izzive, zaznane v praksi v prvih letih izvajanja zakona, ter prinaša večjo učinkovitost evidentiranja nepremičnin in jasnejše, bolj nedvoumne določbe. V prehodnem obdobju je GURS prilagodil Informacijski sistem kataster, sprejet pa je bil tudi obvezen Pravilnik o izpitu za bonitiranje zemljišč (Uradni list RS, št. 6/26), v pripravi so še spremembe pravilnika o vodenju podatkov.

Med ključnimi novostmi so odprava administrativnih ovir in hitrejši postopki (npr. pri nadomestnih gradnjah), optimizacija inženirskega dela (tudi z lažjim pridobivanjem listin in širšim dostopom do sistema), jasnejša pravila za bonitiranje zemljišč in izpite, boljši vpogled v dodatne podatke zemljiške knjige ter okrepljena elektronska povezava med evidencama. Uvajajo se tudi nekatere izjeme za elaborat v sodnih postopkih ter uskladitve z drugo zakonodajo.

Pomembna sprememba je tudi prenehanje vodenja tako imenovanih posebnih podatkov o lastniku za dele stavb pri stavbah z enim delom stavbe, saj se v takih primerih lastništvo praviloma povzema iz povezane parcele. Skupni cilj sprememb je hitrejša in enotnejša evidentiranje ob ohranitvi pravne varnosti lastnikov ter nadaljnje izboljšanje kakovosti podatkov o nepremičninah.

Povezava na objavo: Pričetek uporabe sprememb in dopolnitev Zakona o katastru nepremičnin | GOV.SI

VLADA SPREJELA PROGRAM DELA DRŽAVNE GEODETSKE SLUŽBE ZA LETO 2026

Vlada je na 418. dopisni seji dne 25. februarja 2026 s sklepom pod točko 8 sprejela Program dela državne geodetske službe za leto 2026. Program je pripravljen v skladu z določbami Zakona o geodetski dejavnosti in vsebuje podrobnejšo opredelitev in predvideni obseg nalog državne geodetske službe ter predvideno višino sredstev za izvajanje teh nalog.

KAKO VARNI SO GLOBALNI NAVIGACIJSKI SATELITSKI SISTEMI (GNSS)

V sredo, 25. februarja 2026, je na Geodetski upravi Republike Slovenije potekala predstavitev rezultatov CRP projekta Ocena tveganja motenj signalov GNSS v slovenskem državnem omrežju stalnih postaj SIGNAL (Care4SIGNAL). Dogodek je bil hibriden, v živo ga je spremljalo 25 udeležencev, na daljavo pa več kot 30.

Predstavitev je izvedla vodja projekta izr. prof. dr. Polona Pavlovčič Prešeren (FGG), pri projektu pa so sodelovali še FE, Fakulteta za pomorstvo in promet ter Geodetski inštitut Slovenije.

Tema presega geodetsko stroko, saj je ključna za vse, ki uporabljajo satelitsko navigacijo in pozicioniranje. Zato so se dogodku udeležili tudi predstavniki drugih resorjev, med drugim Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske in Policije. Motnje GNSS so lahko naravne ali umetne; umetne so lahko nenamerne ali namerne, pri čemer namerne delimo na onemogočanje delovanja (angl. jamming) in zavajanje naprav (angl. spoofing). Problematika je posebej izpostavljena po izbruhu vojne v Ukrajini.

Cilj projekta je bil oceniti vplive umetnih motenj na geodetske in nizkocenovne sprejemnike. Testiranja so potekala v laboratoriju s simulatorjem GNSS signalov in na terenu. Razvit je bil tudi prototip sistema za zaznavanje motenj, ki temelji na nizkocenovnem sprejemniku in obdelavi opazovanj z umetno inteligenco.



Slika 5: Predstavitev rezultatov CRP projekta Ocena tveganja motenj signalov GNSS v slovenskem državnem omrežju stalnih postaj SIGNAL (Care4SIGNAL) v sejni sobi GURS.



UNIVERZA
V LJUBLJANI

FGG

Fakulteta za gradbeništvo
in geodezijo

NOVICE FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO UNIVERZE V LJUBLJANI (UL FGG)

SLAVNOSTNA PODELITEV DIPLOMSKIH LISTIN ZA LETO 2025

V sredo, 4. februarja 2026, je v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani potekala slavnostna podelitev diplomskih in magistrskih listin mladim strokovnjakom in strokovnjakinjam, ki so v letu 2025 končali enega izmed diplomskih ali magistrskih študijskih programov na Oddelku za geodezijo pri Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (UL FGG).

Uvodnemu nagovoru dekanje prof. dr. Violete Bokan Bosiljkov je sledil nagovor Franca Ravniharja, upokojenega inženirja geodezije in dolgoletnega vodje Urada za geodezijo na Geodetski upravi RS. Mlade strokovnjake in strokovnjakinje je spomnil na mnoge priložnosti v stroki – tako v zasebnem kot javnem sektorju, pri tem pa izpostavil tudi zanimive izkušnje s svoje strokovne poti.



Slika 1: Prejemniki diplomskih in magistrskih listin UL FGG Oddelka za geodezijo s pedagogi (foto: Boris Gumilar).

V letu 2025 je na Oddelku za geodezijo skupno diplomiralo ali magistriralo 43 študentov. Listine je prejelo:

- 15 diplomantov univerzitetnega diplomskega študija Geodezija in geoinformatika,
- 7 diplomantov visokošolskega diplomskega študija Geodetsko inženirstvo in upravljanje nepremičnin,
- 18 magistrstov študija Geodezija in geoinformatika in

– 3 magistri študija Prostorsko načrtovanje.

Ob koncu so bili posebej izpostavljeni še najboljši študenti, ki so prijeli tudi simbolično nagrado. To so: Iris Brumnik, Pino Štern, Tinkara Bibič, Žana Glušac, Maja Filač, Špela Gorišek, Sanja Šopar, Sara Golčman in Jakob Jugovic. Vsem še enkrat iskreno čestitamo in jim želimo veliko uspeha na nadaljnji poti.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

INFORMATIVNI DNEVI KAŽEJO NA VELIK INTERES ZA ŠTUDIJ GEODEZIJE

V petek in soboto, 13. in 14. februarja 2026, so na UL FGG potekali informativni dnevi, na katerih smo mladim predstavili študije gradbeništva, geodezije ter vodarstva in okoljskega inženirstva. Skupno je v teh dneh fakulteto obiskalo več kot 550 dijakov, med katerimi je bilo v soboto zaznati povečano število udeležencev iz okoliških držav, kar potrjuje mednarodno prepoznavnost fakultete.



Slika 2: Predstavitve študijev na Oddelku za geodezijo v okviru informativnih dni (foto: UL FGG).

Bodoče študente je v avli uvodoma nagovorila dekanja prof. dr. Violeta Bokan Bosiljkov, ki je predstavila ključne prednosti študija ter priložnosti, ki jih fakulteta ponuja študentom. Nato so se dijaki razvrstili po predavalnicah, kjer so potekale predstavitve posameznih študijskih programov in smeri. Dijaki in dijakinje, ki so v okviru informativnih dni obiskali Oddelek za geodezijo, skupno jih je bilo preko 140, so se seznanili z diplomskim univerzitetnim študijskim programom Geodezija in geoinformatika ter z diplomskim visokošolskim študijskim programom Geodetsko inženirstvo in upravljanje nepremičnin. Poleg predstavitve študijskih programov so lahko prisluhnili študentskim izkušnjam, predvsem pa je bilo veliko zanimanja za predstavitve sodobnih tehnologij, s katerimi se študenti srečujejo pri študiju.

Odličen obisk in številna vprašanja dijakov potrjujejo, da je študij na naši fakulteti privlačna izbira za mlade in da fakulteta uživa visok ugled tako v Sloveniji kot tudi širše v regiji.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

UL FGG GOSTILA IZOBRAŽEVALNO DELAVNICO EVROPSKE VESOLJSKE AGENCIJE

Evropska vesoljska agencija (ESA) je v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo (UL FGG) organizirala enotedensko izobraževanje na temo radarske polarimetrije. Dogodek je potekal med 2. in 6. februarjem 2026 na UL FGG. Usposabljanje je bilo del izobraževane dejavnosti ESA v okviru programa Opazovanje Zemlje za družbo. Program, v katerem sodeluje tudi UL FGG, je namenjen spodbujanju raziskav in krepitvi znanja na področju naprednega opazovanja Zemlje za učinkovitejše odzivanje družbe na globalne okoljske spremembe. Približno petdeset udeležencev se je med intenzivnim usposabljanjem poglobilo v metode radarske interferometrije, radarske polarimetrije, s posebnim poudarkom na obdelavi novih podatkov Biomass.



Slika 3: Udeleženci izobraževanja ESA 2026 na temo radarske polarimetrije.

Več informacij: <https://eo4society.esa.int/event/8th-advanced-training-course-on-radar-polarimetry>

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

UL FGG IN ESA ORGANIZIRALI ODMEVNO KONFERENCO POLINSAR BIOMASS 2026

Med 26. in 30. januarjem je v Ljubljani potekala konferenca ESA PolInSAR Biomass 2026, ki jo je organizirala Evropska vesoljska agencija ESA v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter Slovensko vesoljsko pisarno pri Ministrstvu za gospodarstvo. Več kot dvesto udeležencev z vsega sveta se je seznanilo z raziskovalnimi dosežki in izzivi na področju opazovanja Zemlje, ki jih prinašajo nove tehnologije in predvsem novi podatki satelita Biomass kot dela programa Earth Explorer agencije ESA.

Osrednja tematika je bila uporaba podatkov satelita Biomass za spremljanje gozdov, ki so ključni za življenje na Zemlji ter imajo pomembno vlogo v globalnem ogljikovem ciklu. Podatki satelita bodo pomembni za spremljanje gozdne biomase, podnebne raziskave, trajnostno gospodarjenje z gozdovi in podpora mednarodnim sporazumom, kot sta REDD+ (ang. Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation) in UNFCCC (ang. United Nations Framework Convention on Climate Change). Čeprav je satelit še v fazi kalibracije, je že poslal prve posnetke gozdov in drugih ekosistemov po svetu. Prvi rezultati potrjujejo velik potencial za nove vpoglede v zaloge ogljika, podnebne spremembe in stanje ekosistemov.

Več informacij o konferenci je na voljo na spletni povezavi: <https://polinsar-biomass2026.esa.int/>.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

UL FGG NA USTANOVNEM SESTANKU EUROSDR SIG GEOAI

Pod okriljem evropskega združenja EuroSDR (European Spatial Data Research) je bila ustanovljena interesna skupina, imenovana GeoAI Special Interest Group (SIG), katere ustanovno srečanje je potekalo od 26. do 28. novembra 2025 v Rotterdamu.

EuroSDR (European Spatial Data Research) že desetletja povezuje nacionalne kartografske in geodetske uprave ter akademske institucije po Evropi, z vzpostavitvijo interesne skupine za področje geoprostorske umetne inteligence pa želi prispevati k razvoju inovativnih rešitev in njihovemu prenosu v prakso. Slovenijo so zastopali predstavnica UL FGG prof. dr. Anka Lisec, ki je tudi vodja komisije EuroSDR za prenos znanja, ter predstavnik Geodetske uprave RS mag. Melita Ulbl in mag. Primož Melanšek. Pomemben cilj srečanja je bil sooblikovati strategijo in akcijski načrt interesne skupine SIG GeoAI. Dogodek je vključeval intenzivne interaktivne delavnice, namenjene pregledu stanja, dobrih praks in izzivov na področju geoprostorske umetne inteligence, s posebnim poudarkom na potrebah držav v okviru javne prostorske informacijske infrastrukture.

Več informacij na: <https://www.eurosd.net>.



Slika 4: Udeleženci ustanovnega sestanka SIG GeoAI pri EuroSDR.

Vir: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in EuroSDR



NOVICE INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

OB KONCU MANDATNEGA OBDOBJA MATIČNE SEKCIJE GEODETOV PRI INŽENIRSKI ZBORNICI SLOVENIJE (2022–2026).

V petek, 16. januarja 2026, se je iztekel mandat upravnega odbora matične sekcije geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije za obdobje 2022–2026. V tem mandatu so kot člani upravnega odbora delovali: dr. Aleš Breznikar, Matjaž Grilc (do aprila 2025), mag. Aljaž Lesjak, Ana Cof, Ksenija Simčič (od aprila 2025), dr. Bojan Stopar, Matej Kovačič, dr. Tilen Urbančič ter Matej Plešnar kot predsednik.

Člani skupščine Inženirske zbornice Slovenije iz geodetskih vrst v navedenem obdobju so bili: Stojan Bošnik, dr. Aleš Breznikar, Simona Čeh, Tilen Čuk, Matjaž Grilc (do aprila 2025), Ksenija Simčič (od aprila 2025), Tomaž Farič, Matej Kovačič, dr. Bojan Stopar in Eva Suhadolc.

Prvo sejo novega sklica smo imeli februarja 2022. Mandat smo začeli v izjemno turbulentnem obdobju, zaznamovanem z začetkom izvajanja Zakona o katastru nepremičnin ter uvedbo oddaje elaboratov geodetskih storitev prek Informacijskega sistema kataster (ISK).

Takoj smo se spopadli z izrazitim nezadovoljstvom celotnega članstva pooblaščenih inženirjev, saj informacijski sistem ob začetku izvajanja zakona še ni bil v celoti operativen, obenem so imeli velike težave s prilagajanjem na tako obsežne in korenite zakonodajne spremembe tudi sami geodeti. V odziv na nastalo situacijo se je še v istem letu oblikovala strokovno-posvetovalna skupina, v katero so bili vključeni predstavniki Gursa, matične sekcije geodetov pri IZS (trije člani) in Gospodarskega interesnega združenja geodetskih izvajalcev (GIZ-GI). Skupina je še dejavna. Plod sodelovanja so bila zelo dobro sprejeta in koristna skupna (za pooblaščene inženirje in preglednike na Gursu) in brezplačna regijska strokovna izobraževanja v organizaciji Gursa. V okviru matične sekcije geodetov IZS je v letu 2023 delovala tudi podporna skupina s petimi člani, katere namen je bil zbiranje informacij o težavah neposredno s terena. Ob izrazih splošnega nezadovoljstva smo dobili tudi predlog civilne iniciative za zmanjšanje škode, nastale zaradi uveljavitve Zakona o katastru nepremičnin, pobude za ustavitev njegovega izvajanja ter pozive k bojkotu 50. Geodetskega dneva.

Proti koncu leta je Ustavno sodišče RS z odločbo št. U-I-14/18-27 z dne 15. 9. 2022 ugotovilo neskladnost enega izmed členov Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti – ZAIID, ki se nanaša na geodete z geodetsko izkaznico, ter jim povrnilo vse pravice za nazaj. Ker smo v matični sekciji ugotovili, da je zakonodajalec predolgo odlašal z uskladitvijo ZAIID z ustavno odločbo, smo skupaj z Gursom pripravili

prevedbeno tabelo geodetskih storitev iz Zakona o evidentiranju nepremičnin – ZEN v Zakon o katastru nepremičnin – ZKN, ki jih lahko izvajajo geodeti z geodetsko izkaznico skladno z ustavno odločbo. Ob sprejemanju novele ZAID sem v Državnem zboru na 19. redni seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor z dne 11. 9. 2024 podal mnenje Inženirske zbornice Slovenije in Matične sekcije geodetov IZS, ki je dostopno na priloženi povezavi. Pobudniki ustavne presoje so v letu 2024 vložili tudi odškodninsko tožbo proti državi. Danes je v imenik vpisanih osem geodetov z geodetsko izkaznico.

Žal smo morali sprejeti odločitev o ukinitvi izjemno priljubljenega GeoBloga, na katerem so bile objave končane s 1. decembrom 2023. Celotna vsebina GeoBloga je bila prenesena na spletne strani zbornice v zavihek e Inženir, kjer je še vedno dostopna vsakemu pooblaščenemu inženirju geodezije. Glavni razlogi za ukinitve GeoBloga so bili uvedba Gursove pomoči Baza znanja, zaradi katere predstavniki geodetske uprave niso več avtorizirali odgovorov na vprašanja, ter vse višji stroški delovanja, ki so postali ekonomsko nevzdržni. Ugotavljali smo tudi, da je GeoBlog pri nekaterih uporabnikih postal »cokla« in podpira njihovo pasivnost.

Spopadali smo se tudi s težavami pri delovanju disciplinskega sodišča in nezadovoljstvom članov strokovne komisije, ki se je končalo z nekaj odstopi.

Med aktivnosti, ki so prispevale k večji preglednosti, strokovni usklajenosti in podpori geodetom pri vsakodnevem delu, izstopata sprejetje Smernic za zakoličbo stavb in Smernic za monitoring objektov. Uspelo nam je tudi novelirati cenik geodetskih storitev v skladu z novo zakonodajo ter ga dopolniti z dodatnimi storitvami, ki jih geodeti ponujamo na trgu. Ob tem smo pripravili primere najpogostejših storitev, v katerih je jasno prikazano, kako pravilno obračunati posamezno storitev. Sprejeli smo tudi Strokovne podlage za shranjevanje geodetskih opazovanj v elaborat geodetske storitve, ki bodo podlaga za nadaljnje delo oziroma posodobitev že zelo starih Navodil za izvajanje izmere z uporabo globalnih navigacijskih satelitskih sistemov v državnem koordinatnem sistemu in Navodil za izvajanje klasične geodetske izmere v novem državnem koordinatnem sistemu.

V preteklem mandatu smo aktivno delovali v medijih in objavljali v poljudno-strokovnih publikacijah, med drugim s štirimi nastopi v enem najbolj poslušanih terminov radia v oddaji Svetovalni servis – strokovnjak svetuje na Prvem programu Radia Slovenije, z izjavo za potrošniško oddajo Koda na RTV SLO 1 ter z odgovori na novinarska vprašanja medijske hiše ProPlus d.o.o., ki so bila objavljena na spletnem portalu www.ckin.si. Udeležili smo se okrogle mize na 50. Geodetskem dnevu z naslovom Kadrovske izzivi v stroki, pripravili prispevek za revijo Gradbeništvo z naslovom Digitalizacija spreminja geodezijo: od dronov do umetne inteligence ter videoprispevek Geodeti – gospodarji podatkov.

S Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo smo imeli razpravo o problematiki licenciranja prihodnjih diplomantov na prenovljenih študijskih programih ter organizirali posvet na temo Pripravljenost evidenc na uvedbo davka na nepremičnine. Sprejeli smo Pravilnik o priznanjih Marjana Jenka za zaključna dela študentov s področja geodezije in geoinformatike, v okviru katerega je za letos predvidena nagrada v višini 2000 EUR.

Vsako leto aktivno sodelujemo pri pripravi Evropskega dneva geodetov in Geodetskega dneva s slavnostno akademijo. Sodelujemo z vsemi stanovskimi organizacijami FGG, GI, ZGS, društvi in geodetskima inšpek-

toricama. Posebej želim izpostaviti odlično sodelovanje z Gursom in GIZ-GI. Dejavní smo v Evropskem svetu inženirjev geodezije (ang. Council of European Geodetic Surveyors – CLGE) in podskupini IG PARLS, ki ji je lani predsedoval naš dolgoletni član Matjaž Grilc. Na položaju je oral ledino in se utrdil v delovanju sveta inženirjev. Letos ga bo nasledil Aljaž Peklaj.

Izpostavljám, da so preostale sekcije, v katerih so gradbeniki, elektroinženirji, strojni inženirji, rudarji in geotehnologi, inženirji tehnologi, požarne varnosti, prometnega inženirstva in drugi, ki so združene v Inženirski zbornici Slovenije, prepoznale tudi naš prispevek k inženirstvu. Čeprav je naše delo morda manj vidno od nekaterih inženirskih objektov (viaduktov, predorov, cest), je naš član, pooblaščen inženir geodezije Matjaž Grilc, dobil najvišje priznanje IZS za inženirsko odličnost. Nagrada prinaša samozavest vsem geodetom, saj dokazuje, da smo viden in pomemben člen inženirstva v Sloveniji. Matična sekcija za delovanje potrebuje vsaj trideset angažiranih pooblaščenih inženirk in inženirjev geodezije. Še posebej dragoceno je, da se vanjo vključujejo posamezniki z idejami in vizijo, kam naj se naša stroka razvija.

Iz izkušenj preteklega mandata lahko z gotovostjo zapišem, da delo v organih IZS prinaša širši pogled na delovanje naše stroke in inženirstva nasploh. Hkrati pomembno prispeva k razvoju posameznika, ki v tem procesu pridobiva nova znanja, izkušnje ter zadovoljstvo ob soustvarjanju pozitivnih sprememb.

Konec koncev lahko le tako izboljšujemo položaj in prepoznavnost geodetov v družbi ter dolgoročno krepimo ugled naše stroke. Zato s tega mesta pozivám vse zainteresirane inženirke in inženirje, da se vključijo in prevzamejo aktivnejšo vlogo v delovanju matične sekcije geodetov Inženirske zbornice Slovenije.

V imenu upravnega odbora se vsem pooblaščenim inženirkám in inženirjem iskreno zahvaljujem za izkazano zaupanje v preteklem mandatu. Verjamem, da smo z delovanjem v skupno dobro dosegli rezultate, ki koristijo naši geodetski stroki in tudi širši inženirski skupnosti.

*Predsednik upravnega odbora Matične sekcije geodetov IZS
Matej Plešnar, inž. geod.*